יש בערכין פרק שלישי ערכין טז.

מסורת הש"ס

ג) [כ"ב ב], ב) [מכות ט"ו], ג) [מכות קט: קי. כ"ב מח: כט. לח: לט.], ד) כ"ב קמד.], ד) [נדה ל' וכ"ר דתוכן], ה) [מגילה ח. ע"ז שיטה מו. כריתות מו. ו) [ל"ל יומן], ז) [בפלתות מ' מלרע מקיים ולפן הוא לא אלא אמנה אמתר ומתר קול אלא], ח) [בפסוק: ויכתוקתו], ט) [יומא יח:], י) [זבחים מח:], כ) [מעות הלפים וכ"ל מ"ה מזבחים מ"ב ועיין בפרש"י מזבחים ד"ה מהיכא לאתמא מסרו מתנלו ד"ה מהיכא לאתמא מסרו מגבל מגילי דהיכא דכיתו בגבר הלב כי' יפי' לעל לף מי: ד"ה מגבגן], ל) [זבחים מח: יומא מד.], מ) [דף מו:], ס) [מנחות מח-מט], ס) [ל"ל רמז מיה לעל מכפרת שמיכת דמים מלה מלה מ"ר מתנת מלילה היינו מכפר מל"ל וכן הוא בכרש"י מסכת מנחות, ע) [ומבדר לה], פ) [שיך לע"ל אחר ד"ה עניה].

גליון הש"ם

רש"י ד"ה בא ובו' יותר ברא. וכ"כ בר"ן פ"ב בשבת לעולם אל יספר אדם בטובתו של מכירו יותר מדאי וברמב"ם פ"ז מהלכות דעות אל יספר אדם בטובתו שלא שיתלו. וכ"כ בפמ"ג: דיה לשה נסמכה כו' כב' ואתה תצוה. עיין פירוש רש"י זבחים דף מח ע"ב ד"ה לשה נסמכה:

מוסף רש"י

דמיתאמרא באפי תלתא לית בה משום לישנא בישא. אם יזמזרו אלמנות לזה כך אמר פלוני עליך (שבת ב"ב ס:). בא לידי רעתו. לידי נגעים, מתוך שמרגין בגאוה מזכירין שם נגעת שבו שם עמד:. מי שמיחד ביתו לו. שלא המשיכו מיזמזרין לו ולא מתאלין לבמנין, כלומר שבגעים בתים על נגעת הבין (יחזקאל יא:). למה נסמכה פרשת בנדי כהונה. בלו את אהרן ואת מזרת הכוהנה ואת המחאים ואת הנגנים ואת הבנים, הסדר קח את אהרן ואת הבנים (זבחים מח:). ויכפר על העם. בתמלוקת קרח שהוא לשון הרע דכתיב בה אתם המיתם ובו' (בבמדבר מח:). על לשון הרע. כי הנה בקרח לשון הרע הוא. דכתיב אתם המיתם את עם ה'. ויאמר דבר שבחשאי. סיה הכהן לבדו שם, כדאמר מכון מכון המלוכה ולמזבח בשעת הקטרה, ולא שכן מן הכהנים. שנאמר וכל אדם לא יהיה ובו' (בבמדבר מח:).

שיטה מקובצת

א) דהכי טרח קמאי. ובפרק הרואה דאמרינן אורח טוב מהו אומר כמה כשר הביא לפני אלמא מעליותא היא דהם איירי בשהוא בין אנשים צנועים ושומרים והוא מיירי בשהוא בין אנשים רקים ולפ"ז הא דאמר בפ"ב דב"מ בתלת מילי מעני רבנן באושפיזא יש לפרש בשני ענינים אם יש לו בעה"ב טוב ששרת בשבילו מותר לשנות בשביל אנשים רקים ולומר לא טרח כלום אי אם היה לו בעה"ב שלא טרח בשבילו מותר לשנות בפני אנשים צנועים כמה כשר הביא לפני. תוס': ב) ושמעין אינשי ס"א אנסין: ג) ואנסין ליה. גליון והא דאמרינן בברכות אורח טוב מהו אומר כל מה ששרת בעה"ב לא טרח אלא בשבילי היינו בצינעה: ד) אמר ליה תיתי לי דקיימי כל מה דאמר: ה) מי קרמת לעולם אות מ' נמחק: ו) לידי רעתו אמר ליה לא הוה שמיע לי: ז) דכתיב מלשני בסתר רעהו ובו'. הקשה הר"ר אלחנן לזה ליה לאתויי האי קרא דאינו מפורש בהדיא ולא מייתי האי קרא דכתיב שלא הלקה בצרעת אל תסקר לשון הרע וכו' הנעשה בפרים שדברה באחיה ומדסמכיה לקרא דהשמר בנגע צרעת הוא דדרש הכי ר"ל דלינא למילף מולי האי דמצינו מרגלים שלא לקו בצרעת אלמא [דשאר] מיני עונשין יש בלשון הרע אבל קרא דאותו אצמתת משמע דוהו עונות. הרא"ש ז"ל: ח) הוא כינוס מסון אות ר' נמחק: ט) אינו והאמר רבי עני בר ששון וכו' תימה לי טובא מאי פריך וכו' בגדי כהונה מכפרין שלא יענשו אף מי שאינו שב בתשובה א"כ למה גלו ישראל והלא נתכפר להם על עבודה זרה שעבדו ועל גלוי עריות דשפיכות דמים. הרא"ש ז"ל: י) חגיגא אמר הקב"ה יבא: יא) אבנט. גליון יש בפרש"י שהיה מקיפו ל"ב פעמים נגד [הלב לב] בגימטריא ל"ב הר"י בגי': יב) תיבות דכתיב והיה על לב אהרן נמחק: יג) מצינו להם כפרה בדבר אחר שפיכות: יד) תתי ר' אות א' נמחק: טו) שאם תגלה אותו אינו אות כו' נמחק: טז) נשמעין הס"ד דמה"ד מעשה: יז) חדינן הכא: יח) חשאי הוא קטרת: יט) הימים וכתיב: כ) עזריה הוא אשר כיהן בבית אשר בנה שלמה: כא) נבי עזריה תיבת עזריה נמחק: כב) האחרים ועוד כתיב התם ושריה הוליד את יהוצדק ובו' משמע דחשיב יהוצדק עם הכהנים גדולים ע"ש רקיר"ל דשרה אביו היה אחרון לכל הכהנים אשר שמשו בבית הראשון וכן פי' רש"י בס' קינות מלך וכהן מלך צדקיה וכהן שריה שהיה נהרג בחורבן הבית ולא שימש בבית ראשון כהן אחרון וא"כ למה מינה דיהוצדק שם רצ"ל שלא היה יהוצדק כהן גדול והוא מתנה אותו שם לפי שהגלהו נבוכדנצר עם הריכיון המלך והא דכתיב בכהנים גדולים של בית שני יהושע בן יהוצדק כהן הגדול על יהושע בן יוסדק ואין דוד בן ישי מלך ישראל: כג) והכי מני מתי אות א' נמחק: כד) לא. גליון ועוד קשה לי למה לא הקשה רש"י ז"ל מגמרת הרות ותירצו בתוס' דמכולהנו פריך ושינויי נמי קאי אכולהו הא דאמר מעשיו כל דאומר לעשות העבירה והיה נומר דברו לעשותה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה וכן בגלוי עריות מעלה עליו הכתוב כאלו שכבו (ראין) בגדי כהונה כפרים וכן נמות הרוח אני אומר אם הוציא

הנבחות לפועל כפי שמצינו בעוזיהו ובחזקתו גבה לבו עד להשחית ומעל בה' אז לקה בצרעת אבל אם הוא גבה רוח ולא מעל בגבהותו מצנעת מכפרת. הרא"ש ז"ל:

דמיתאמרא באפי תלתא לית בה משום לישנא בישא, כגון דכתיב [מלכים א' ב' ח'] ושמעי בן גרא איש בחורים אשר עמי בבחורתי בבחורים אשר עמי בבחורתי ויקלל אותי קללה נמרצת ביום לכתי מחנים ואני ירדתי לקראתו הירדן ואשבע לו בה' לאמר אם אמיתך בחרב ועתה אל תנקהו כי איש חכם אתה וידעת את אשר תעשה לו והורדת את שיבתו בדם שאול, ואמר לו אל תהרגהו בחרב אלא הרגהו בחנק, ומת בחנק ולא נתבזה בחרב, ולא נתבזה בחנק, אלא בשביל שלא יהא לשון הרע בפיו, אלמא מותר לשנות בשביל אנשים רקים ולומר לא טרח כלום אי אם היה לו בעה"ב שלא טרח בשבילו מותר לשנות בפני אנשים צנועים כמה כשר הביא לפני. תוס': ב) ושמעין אינשי ס"א אנסין: ג) ואנסין ליה. גליון והא דאמרינן בברכות אורח טוב מהו אומר כל מה ששרת בעה"ב לא טרח אלא בשבילי היינו בצינעה: ד) אמר ליה תיתי לי דקיימי כל מה דאמר: ה) מי קרמת לעולם אות כי נמחק: ו) לידי רעתו אמר ליה לא הוה שמיע לי: ז) דכתיב מלשני בסתר רעהו ובו'. הקשה הר"ר אלחנן לזה ליה לאתויי האי קרא דכתיב שלא הלקה בצרעת אל תסקר לשון הרע וכו' הנעשה בפרים שדברה באחיה ומדסמכיה לקרא דהשמר בנגע צרעת הוא דדרש הכי ר"ל דלינא למילף מולי האי דמצינו מרגלים שלא לקו בצרעת אלמא [דשאר] מיני עונשין יש בלשון הרע אבל קרא דאותו אצמתת משמע דוהו עונות. הרא"ש ז"ל: ח) הוא כינוס מסון אות ר' נמחק: ט) אינו והאמר רבי עני בר ששון וכו' תימה לי טובא מאי פריך וכו' בגדי כהונה מכפרין שלא יענשו אף מי שאינו שב בתשובה א"כ למה גלו ישראל והלא נתכפר להם על עבודה זרה שעבדו ועל גלוי עריות דשפיכות דמים. הרא"ש ז"ל: י) חגיגא אמר הקב"ה יבא: יא) אבנט. גליון יש בפרש"י שהיה מקיפו ל"ב פעמים נגד [הלב לב] בגימטריא ל"ב הר"י בגי': יב) תיבות דכתיב והיה על לב אהרן נמחק: יג) מצינו להם כפרה בדבר אחר שפיכות: יד) תתי ר' אות א' נמחק: טו) שאם תגלה אותו אינו אות כו' נמחק: טז) נשמעין הס"ד דמה"ד מעשה: יז) חדינן הכא: יח) חשאי הוא קטרת: יט) הימים וכתיב: כ) עזריה הוא אשר כיהן בבית אשר בנה שלמה: כא) נבי עזריה תיבת עזריה נמחק: כב) האחרים ועוד כתיב התם ושריה הוליד את יהוצדק ובו' משמע דחשיב יהוצדק עם הכהנים גדולים ע"ש רקיר"ל דשרה אביו היה אחרון לכל הכהנים אשר שמשו בבית הראשון וכן פי' רש"י בס' קינות מלך וכהן מלך צדקיה וכהן שריה שהיה נהרג בחורבן הבית ולא שימש בבית ראשון כהן אחרון וא"כ למה מינה דיהוצדק שם רצ"ל שלא היה יהוצדק כהן גדול והוא מתנה אותו שם לפי שהגלהו נבוכדנצר עם הריכיון המלך והא דכתיב בכהנים גדולים של בית שני יהושע בן יהוצדק כהן הגדול על יהושע בן יוסדק ואין דוד בן ישי מלך ישראל: כג) והכי מני מתי אות א' נמחק: כד) לא. גליון ועוד קשה לי למה לא הקשה רש"י ז"ל מגמרת הרות ותירצו בתוס' דמכולהנו פריך ושינויי נמי קאי אכולהו הא דאמר מעשיו כל דאומר לעשות העבירה והיה נומר דברו לעשותה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה וכן בגלוי עריות מעלה עליו הכתוב כאלו שכבו (ראין) בגדי כהונה כפרים וכן נמות הרוח אני אומר אם הוציא

הנבחות לפועל כפי שמצינו בעוזיהו ובחזקתו גבה לבו עד להשחית ומעל בה' אז לקה בצרעת אבל אם הוא גבה רוח ולא מעל בגבהותו מצנעת מכפרת. הרא"ש ז"ל:

מי שיש לו בן חכם ומלמדו דעות הלכה ה [ובכרך חלפים מנת ס"ב דף ה"ן]:

כו ב מי' ס"ו מלמדו מנת הלכה ה [ובכרך חלפים מנת ס"ב דף ה"ן]:

כח ג מי' ס"ו מלמדו מנת לרעת הל' י [ובכרך חלפים מנת]:

עין משפט נר מצוה

כו א מי' ס"ו מלמדו דעות הלכה ה [ובכרך חלפים מנת ס"ב דף ה"ן]:

כו ב מי' ס"ו מלמדו מנת הלכה ה:

כח ג מי' ס"ו מלמדו מנת לרעת הל' י [ובכרך חלפים מנת]:

תורה אור השלם

1. מְדַבֵּר רֵעֵהוּ בְּקוֹל גָּדוֹל בַּבֹּקֶר הַשְּׁכֵּם קְלָלָה תֶחְשַׁב לוֹ:
2. מַלְשִׁנִי בַּסֵּתֶר רֵעֵהוּ אֹתוֹ אַצְמִית גֹּבַהּ עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב אֹתוֹ לֹא אוּכָל:
3. יָחוֹל עַל רֹאשׁ יוֹאָב וְאֶל כָּל בֵּית אָבִיו וְאַל יִכָּרֵת מִבֵּית יוֹאָב זָב וּמְצֹרָע וּמַחֲזִיק בַּפֶּלֶךְ וּנֹפֵל בַּחֶרֶב וְחֹסֵר לָחֶם:

שמואל ב ג כט

4. וַיֹּאמֶר נְעֻמָן הוֹאִיל קַח כִּכָּרַיִם וַיִּפְרֹץ בּוֹ וַיָּצֶר כִּכָּרַיִם כֶּסֶף בְּשֹׁנִי חֲרִיטִים וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים וַיִּתֵּן אֶל שְׁנֵי נְעָרָיו וַיִּשְׂאוּ לְפָנָיו: מלכים ב ה כג
5. וְצִרְעַת נְעֻמָן הִדְבַּק בְּךָ וּבְזַרְעֶךָ לְעוֹלָם וַיֵּצֵא מִלְּפָנָיו מְצֹרָע כַּשָּׁלֶג: מלכים ב ה כז
6. וְיִנְעוּ יֵין אֶת פְּרִעָה נְגִעִים גְּדֹלִים וְאֶת בֵּיתוֹ עַל דְּבַר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם: בראשית יב יז
7. וַיַּחְזִקֵּהוּ גֵּבַהּ לִבּוֹ עַד לְהַשְׁחִית וַיִּמְעֹל בַּיְיָ אֱלֹהֵיו וַיָּבֹא אֶל הֵיכַל יְיָ לְהַקְטִיר עַל מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת:

דברי הימים ב כו טז

8. וַיַּעֲזֹר עֲזַרְיָהוּ וּבְנֵיו מִקְּטֹרֶת לְהַקְטִיר וּבְזִמְנוֹ עִם הַכֹּהֲנִים הַגִּבֹּרִים בְּבֵית יְיָ מֹעַל לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת: דברי הימים ב כו יז
9. וַיַּעַזֹּב הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת הַבַּיִת בְּטֹרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאֹת אֶת הַנֶּגַע וְלֹא יִשְׁקֹם כָּל אֲשֶׁר בְּבֵית וְאַחֲרֵי כֵן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאֹת אֶת הַבַּיִת: וַיִּקְרָא יִד לוֹ
10. וְגַם אֲשֶׁר לוֹ הַבַּיִת וְהַנִּיחַ לְכֹהֵן לֵאמֹר כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבַּיִת: וַיִּקְרָא יִד לָהּ
11. וַיִּקְחוּ אֵת כֹּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכֻּתֹּנֶת בַּדָּם: בראשית לז לא
12. וְעֵד אֲשֶׁר לָהֶם מְנַבְּלִי בָד לְכִסּוֹת כְּשֹׁר עֲרָוָה מְתֻמָּנִים וְעַד יְרֵכִים יִהְיוּ: שמות כח מב
13. וְנָתַתָּ אֶל חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת הָאוּרִים וְאֶת הַתֻּמִּים וְהָיוּ עַל לֵב אַהֲרֹן בְּבֹאוֹ לִפְנֵי יְיָ וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת מִשְׁפַּט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל לִבּוֹ לִפְנֵי יְיָ תָּמִיד: שמות כח ל
14. וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: שמות כח טו
15. כִּי יָמִים רַבִּים יֵשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מֶלֶךְ וְאֵין שָׂר וְאֵין זֶבַח וְאֵין מַצֵּבָה וְאֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים: הושע ג ד
16. וְהָיָה עַל מַצַּח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל מַתְּנוֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְיָ: שמות כח לח
17. וַיִּקְנְאוּ רְבִבִים וּמַלְקֹשׁ לוֹא הָיָה וּמַצַּת אֵשָׁה וּזָנָה הָיָה לָךְ מֵאֵת הַבֹּלֵם: ירמיה ג ג
18. וּיקח אַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיָּרֶץ אֶל תּוֹךְ הַקָּהָל וְהִנֵּה הֵחֵל הַנֶּגֶף בָּעָם וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטֹרֶת וַיְכַפֵּר עַל הָעָם: במדבר יז יב

רבינו גרשום

כל מילתא דמיתאמרא באפי תלתא. שהאחד הראשון אומרה בפני ג' אם חזר ושיפרה אחר מהם אין בו משום לשון הרע שאינו מגלה אוזן חבירו ומגלה סוד חבירו. ולא מיקרא לשון הרע אלא בשלישי. ומיהו אם אינו מגלה לאחר אלא לאותו שאתה משבח [כ"כ] הלא שמענו שנעשה כך וכך: איכא דאמרי. לאו מיקרא לשון הרע אלא כי ההיא גוזנא [הוא]. ב) להשכנו: כי שמיחתר ביתו לו. שרוצה להנות יחידי מכל טוב שיש לו בביתו ואינו רוצה שיהנו אחרים עמו: [ושיבולו את הכתנת בדם. סימן יבא כתנת ויכפר על מעשה דם: יבא דבר שבגובה. מצנפת שהי' על הראש]: אוהיבא דאיתיה. שבגובה אלא כי הוא מגוזנא [הוא]. ב) להשכנו: כי שמיחתר ביתו לו. שרוצה להנות יחידי מכל טוב שיש לו בביתו ואינו רוצה שיהנו אחרים עמו: [ושיבולו את הכתנת בדם. סימן יבא כתנת ויכפר על מעשה דם: יבא דבר שבגובה. מצנפת שהי' על הראש]: אוהיבא דאיתיה. שבגובה אלא כי הוא מגוזנא [הוא]. ב) להשכנו: כי שמיחתר ביתו לו. שרוצה להנות יחידי מכל טוב שיש לו בביתו ואינו רוצה שיהנו אחרים עמו: [ושיבולו את הכתנת בדם. סימן יבא כתנת ויכפר על מעשה דם: יבא דבר שבגובה. מצנפת שהי' על הראש]: אוהיבא דאיתיה. שבגובה

ובחזקתו גבה לבו וגו'. גבי עוזיה כתוב. בדברי הימים יפ' [כתיב (ד"ה ט ה) ויומן הוליד [את] עזריה כ' (הכהן) [הוא] אשר מיכן ובתוך בנים אשר בנה (המלך) שלמה [בירושלים] וע"ש למה כתיב עליו אשר מיכן יומר מן האחרים שהוא מונה שם כל הכהנים גדולים אשר שמשו בבית ראשון והרי מונה לפניו כמה כהנים ולמה כתיב אשר מיכן יומר מן האחרים וי"ל לפי שהוא הכנים עצמו להתווכח על הכהונה כשבא עוזיה יומר מן האחרים כ"כ): **הא** דאהנו מעשיו. פירש רש"י שנתקוטטו על ידו ולא קשיא אמאי לא מוזיב ליה משפיכות דמים וגילוי עריות דקאמר לעיל נגעים בתין עליהם כתוב דכתיב [מלכים ב' ט' ל'] ויבא יהוא יזרעאלה ושמע איזבל ותשם את עינה בפוך ותיטב את ראשה ותבט מן החלון: אמר רבי יהושע בן לוי שני דברים לא מצינו להם בקרבנות כפרה בדבר אחר מצינו להם כפרה [ג'] שפיכות דמים ולשון הרע שפיכות דמים בעגלה ערופה ולשון הרע בקטרת [ד'] דתניא ר' חנינא למדנו לקטרת שמכפרת דכתיב [18] ויתן את הקטרת ויכפר על העם ותנא דבי רבי ישמעאל על מה קטרת מכפרת על לשון הרע אמר הקב"ה יבא דבר שבחשאי ויכפר על מעשה חשאי קשיא שפיכות דמים אשפיכות דמים קשיא לשון הרע אלשון הרע שפיכות דמים אשפיכות דמים לא קשיא הא דידיע מאן קטליה הא דלא ידיע מאן קטליה דידיע מאן קטליה בר קטלא הוא במזיד ולא אתרו ביה לשון הרע אלשון הרע ל"ק הא בצינעא הא

דמיתאמרא באפי תלתא לית בה משום לישנא בישא. שהכעלים אמרוה כפני ג' המגלה אותה אינו לשון הרע שזה גילה תחלה דעתו שאם יו מגלה אותו מושם דמידע ידע דסופה להגלות לחבכרך מכרא אין זה הא מגלה לחבירו הה לחבירו עד שיודע: **מכרך רעהו בקול גדול וגו' קללה תחשב לו.** אותה ברכה קללה היא לו לחבירו: **ושמעין אינשי.** אנשים שהוא עשיר ואני ואנסי ליה לממונה. ל"א אנסי ליה שמתכבדין אצלו אוהבין עד שמבלין ממונו: **כא לידי רעהו.** שבגהות מספר בטובתו [ה] יותר מדאי הוא עצמו אומר מון ממדה רעה זו שבו לו אחרים שומעין שזה משבחו ואומרים הלא מדת כך וכך בידו: **גרוס הטין.** שגרה עינו באחרים ואינו מהנה שבינו מכלו א"ע שאלה: **אומו אמתים.** ואוקימנא לעילא הכיינו נגעים: **אל יכרה מכים יותר.** מפני שהרע את אחנר: **הוא.** הבנע שבאלמן אינשע וקח כבריה: **וכחזקתו גבה לבו** וגו'. בעוזיהו משמעי: **שייחד ביתו.** כלי תשמישו שלא השאילם לאחרים: **למה נסמכה כו'.** [ו] בפרשת ואתה תצוה [ז] נמתכה ענין המיליאים לבגדי כהונה: **ויעבלו את הכתנת בדם.** [ח] רמז היה להם שטבילת כפרת דמים עולה ע"י [ט] כתנת: **אין אפוד ותרפים.** בזמן שאין אפוד הוי עון תרפים: **שבקול.** פעמוני המעיל נשמעין [יא] על מעשה קול לשון הרע ואת אמרת נגעים אתו עליה: **אסנו מעשיו.** שנתקוטטו על ידו. ולא קשיא אמאי לא מוזיב ליה משפיכות דמים וגילוי עריות דקאמר לעיל נגעים בתין עליהם ויכא דמיתי דכגדי כהונה מכפרין לאו עליה דידיה אלא על האחרים שעל ידו נעשנין דכשפיכות דמים כתיב (במדבר לה) כי הדם הוא יחניף וגו' וכגילוי עריות כתיב (ויקרא יח) ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה אבל לשון הרע לא אשכחן דמיעבדי ביה אחרינא: **שבחשאי.** קטורת נעשית בהיכל בחשאי דכתיב בפרק הוליאו לו במסכת יומא (דף מד.) פוטרין מבין האולם ולמזבח בשעת הקטרה. לשון הרע בחשאי הוא: **קשיא לשון הרע.** לעיל דקתני דבגדי כהונה מכפרין: **לא ידיע מאן קטליה.** עגלה מכפרת: **כר קטלא הוא.** וכל כמה דלא מיקטל לא מיכפרי אחרינא דכתיב (במדבר לה) ולארץ לא יכופר וגו': **בצינעא.** דמעשה חשאי [יב] קטרת מכפרת:

נפרהסיא

שפיכות דמים בעגלה ערופה ולשון הרע בקטרת [יד] דתניא ר' חנינא למדנו לקטרת שמכפרת דכתיב [18] ויתן את הקטרת ויכפר על העם ותנא דבי רבי ישמעאל על מה קטרת מכפרת על לשון הרע אמר הקב"ה יבא דבר שבחשאי ויכפר על מעשה חשאי קשיא שפיכות דמים אשפיכות דמים קשיא לשון הרע אלשון הרע שפיכות דמים אשפיכות דמים לא קשיא הא דידיע מאן קטליה הא דלא ידיע מאן קטליה דידיע מאן קטליה בר קטלא הוא במזיד ולא אתרו ביה לשון הרע אלשון הרע ל"ק הא בצינעא הא

חושש אם יתפרסם הדבר ויחבירך ובו': רשמעי אנסי. שילשונין: ואנסי ליה. שאומרים ודאי עשיר הוא הוא"ל הוא כ"כ: שמתוך טובתו בא לידי רעתו. שמרקדקין אחריו ואומרים לו אותו שאתה משבח [כ"כ] הלא שמענו שנעשה כך וכך: איכא דאמרי. לאו מיקרא אלא כי ההיא גוזנא [הוא]. ב) להשכנו: כי שמיחתר ביתו לו. שרוצה להנות יחידי מכל טוב שיש לו בביתו ואינו רוצה שיהנו אחרים עמו: [ושיבולו את הכתנת בדם. סימן יבא כתנת ויכפר על מעשה דם: יבא דבר שבגובה. מצנפת שהי' על הראש]: אוהיבא דאיתיה. שבגובה אלא כי ההיא גוזנא [הוא]. ב) להשכנו: כי שמיחתר ביתו לו. שרוצה להנות יחידי מכל טוב שיש לו בביתו ואינו רוצה שיהנו אחרים עמו: [ושיבולו את הכתנת בדם. סימן יבא כתנת ויכפר על מעשה דם: יבא דבר שבגובה. מצנפת שהי' על הראש]: אוהיבא דאיתיה. שבגובה

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com